

משנה בכורים פרק ב

Mishnah Bikurim, chapter 2

(1) Regarding [both] *terumah* and firstfruits, one [who is not a priest and ate of them intentionally] is liable to death [through the hand of Heaven (see Leviticus 22:9-10 regarding *terumah* and firstfruits are also termed *terumah*)] and [if inadvertently, he pays the principal; to the owner and] the extra fifth [to any priest]. They are prohibited to non-priests [even when there is no death penalty, or the added fifth, such as, in a case where he ate half the minimum prescribed amount] and are considered the property of the priest [who may sell them and purchase anything he wishes with the money]. They both become neutralized in one hundred and one [if they were mixed up with a hundred parts of *hullin*] and [since unwashed hands defile *terumah* and firstfruits via contact, they] require washing of the hands and [one who is defiled and has immersed must wait till] sundown before eating either of them]. These [laws] apply to *terumah* and firstfruits but do not apply to *ma'aser* [*sheni* and they in contrast to the above are; 1. permitted to anyone, 2. are not his personal property and he may only purchase appropriate edibles, etc. 3. they are neutralized in a simple majority, 4. one need not wash his hands before contact, 5. after immersion one need not wait till sundown].

(2) There are similarities regarding *ma'aser* [*sheni*] and firstfruits that do not apply to *terumah*. Since [both] *ma'aser* [*sheni*] and firstfruits require to be

רבנו עובדיה מברטנורא

א התרומה והביכורים חייבין עליהם מיתה: זר האוכלן במזיד חייב מיתה בידי שמים, דכתיב בתרומה (ויקרא כג) ומתו בו כי יחללוהו, וביכורים אקרו תרומה, דאמר מר תרומת ידך אלו ביכורים שנאמר בהן (דברים נ"ו) ולקח הכהן הטנא מידך. וחומש: האוכלן שוגג משלם קרן לבעלים וחומש לכל כוון שירצה. ואסורים לזרים: בחנם היא שנויה דכיון שחייבין עליהם מיתה וחומש פשיטא שאסורים לזרים, ולרבי יוחנן דאמר חצי שיעור אסור מן התורה מצינן למימר דתנן אסורים לזרים לחצי שיעור שהוא אסור מן התורה ואין בו לא מיתה ולא חומש. והן נכסי כהן: שיכול למכרן וליקח בהן עבדים וקרקעות ובהמה טמאה. ועולין באחד ומאה: אם נתערבו במאה של חולין. וטעונין רחיצת ידיים: הבא ליגע בהן צריך ליטול ידיו תחלה, שסתם ידיים פוסלות את התרומה, וביכורים נמי אקרו תרומה. והערב שמש: טמא שטבל אינו אוכל בתרומה עד שיעריב שמשו דכתיב (ויקרא כג) ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים, והוא הדין לביכורים. מה שאין כן במעשר: דשרי לזרים, ואסור לקנות בדמי מעשר שני בהמה טמאה ועבדים וקרקעות, ובטל ברוב היבא דאין לו מתירין, והנוגע בו אין

brought to the place [i.e., Jerusalem] and require confession declarations [regarding, *ma'aser sheni*: “Then you must say before the Lord your God: I

טְעוּנִים הִבָּאת מְקוֹם, וְטְעוּנִים וְדוּי, וְאֶסְרוּיִן לְאוֹנָן. רַבִּי שְׁמַעוֹן מַתִּיר. וְחִיבִין בְּבַעֲוֹר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. וְאֶסְרוּיִן כָּל שֶׁהֵן מִלְּאֲכוֹל

have removed the holy portions from the house ...” (Deuteronomy 26:13), and regarding firstfruits: “And you will proclaim, saying before the Lord your God; An Aramite sought to destroy my father ...” (ibid v. 5)]. And [both] are forbidden to [be eaten by] an *onen* [i.e., a newly bereaved person], but Rabbi Shimon permits [firstfruits, since firstfruits are also referred to as *terumah* and *terumah* is permitted to the *onan*] and they are [both] liable to *biur* removal. [Scripture states: “At the end of three years take out all the tithe of your crop in that year.” (Deuteronomy 14:28) Thus on the eve of the first Festival day of Pesah, in the fourth and seventh year of the *shemittah* cycle he removes any remaining *ma'aser sheni* and firstfruits from his house.] But Rabbi Shimon [compares it to *terumah* and] exempts [firstfruits, rather, he gives it to a priest]. And [once in Jerusalem, if] any quantity [got mixed into common produce, of the same variety, it] will prohibit it [i.e., the entire mixture] to be eaten as common produce in Jerusalem [this is because, since he is in Jerusalem, and can eat the entire mixture, subject to the laws of *ma'aser sheni* and firstfruits, it is considered *יש לו מתירין*, i.e., their prohibition is removable without the neutralization process and thus neutralization does not apply, however, if they became mixed up before reaching Jerusalem since bringing the entire mixture is considered troublesome it would

רבנו עובדיה מברטנורא

טעון רחיצת ידיים, ואין צריך הערב שמש דאמרין טבל ועלה אוכל במעשר. **ב** הַבָּאת מְקוֹם: להעלותן לירושלים, דכתיב (דברים יב) והבאתם שמה עולותיכם וחוביכם מעשרותיכם ותרומת ידכם, ודרשינן תרומת ידכם אלו הביכורים. **וטעונים וידוי:** במעשר כתיב (שם ט) ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן הבית, ובביכורים כתיב (שם) וענית ואמרת לפני ה' אלהיך ארמי אוֹבֵד אֲבִי. ואע"ג דבתרומה נמי בעינן ידוי כדאמרין וגם נתתיו ללוי זו תרומה ותרומת מעשר, מיהו, מעשר וביכורים, מעשר לבדו או ביכורים לבדן טעונים וידוי, ותרומה אי לית ליה אלא תרומה לבדה אינו טעון וידוי. **ואסורין לאונן:** במעשר כתיב (שם) לא אכלתי באוני ממנו, ובביכורים נאמר (שם) ושמת בכל הטוב, מלמד שאסורים לאונן. **ור' שמעון מתיר** בכורים לאונן, דתרומה קרינהו רחמנא ותרומה שריא לאונן. **וחיבין בביעור:** לבערן מן העולם לסוף שלש שנים כדכתיב בפרשת מעשר (שם) בערתי הקודש מן הבית, ומשמע נמי ביכורים מדכתיב הקודש, הקודש האמור למעלה אלו ביכורים שנאמר בפרשה שלמעלה. **ור' שמעון פוטר:** ביכורים מן הביעור, אלא יתנו לכהן דתרומה קרינהו רחמנא ותרומה אין צריך לבערם מן העולם. **ואסורים:** מעשר שני וביכורים שנתערבו בחולין, אסורים

not be considered *יש לו מתירין*, and would become neutralized, as is stated in Mishnah 1, above.] And that which grows from them [i.e., this mixture of *ma'aser sheni*, or firstfruits, if planted in Jerusalem takes on their characteristics and where the mixture

בירושלים. וגדוליהן אסורים מלאכול בירושלים אף לזרים ולבהמה. ורבי שמעון מתיר. הרי אלו במעשר ובבכורים, מה שאין כן בתרומה: ג יש בתרומה ומעשר מה שאין כן בבכורים, שהתרומה והמעשר אוסרין את הגרן, ויש להם שעור, ונוהגים בכל הפרות,

contained firstfruits] is forbidden to be consumed even by non-priests [and animals] and [where it contained *ma'aser sheni*, it would be forbidden to be eaten outside Jerusalem and be given to] animals. Rabbi Shimon [maintains, that once planted, the new grown plant no longer contains any sanctity and therefore] permits [consumption]. These [aforementioned] apply to *ma'aser [sheni]* and firstfruits but not to *terumah*.

(3) There are [laws] that apply to *terumah* and *ma'aser [sheni]*, which do not apply to firstfruits: *Terumah* and *ma'aser [sheni]* render forbidden the threshing floor [i.e., one may no longer eat of the threshing floor, until tithes have been set apart]. And [both] have a prescribed quantity [that must be set aside, *terumah* is 1/50th for the average person and *ma'aser* is 1/10th, whereas, firstfruits do not have a prescribed amount] and both [*terumah* and *ma'aser sheni*] apply to all

רבנו עובדיה מברטנורא

תערובתן בכל שהוא, ואין עולים באחד ומאה. מלאכול בירושלים: כלומר, אם נתערבו המעשר שני או הביכורים בעוד שהן בתוך ירושלים או אסורים תערובתן בכל הוא מלאכול בתורת חולין, משום דהוי דבר שיש לו מתירין הואיל ויכול לאכול התערובת כולה במקומה. אבל מעשר שני וביכורים שנתערבו בחולין חוץ לירושלים, אינן אוסרין בכל שהוא, הואיל ויש טורח להעלותן לא מקרי דבר שיש לו מתירין. וגידוליהם אסורים: תערובת של מעשר וביכורים שזרעם וצמחו וגדלו, אותן הגידולים נמי אסורים לאכול בתורת חולין, אם זרעו וגדלו בירושלים, ואוסרין תערובתן בכל שהוא, כיון שיכולים ליאכל במקומם. אף לזרים ולבהמה: מעשר שני וביכורים שאוסרין תערובתן בכל שהוא וגידוליהן נמי דאסורין, אף לזרים ולבהמה אסורים, אם ביכורים הם אוסרין התערובת לזרים, ואם מעשר הוא אוסר את התערובת לבהמה. דאל תימא דוקא לענין ליאכל חוץ לירושלים הוא דאסורים בכל שהוא, דלהאי מלחא חשיבי דבר שיש לו מתירין כיון שיכול לאכלן במקומם בירושלים ואפילו באלף לא בטיל, אבל לאסור התערובת לזרים ולבהמה דאיסור זרות ובהמה אין לו מתירין, סלקא דעתך אמינא דלא יאסרו תערובתן בכל שהוא, קא משמע לן דכיון דחל על התערובת שם ביכורים ומעשר ליאסר לאכלן חוץ לירושלים, חל נמי לענין זה ליאסר לאכול לזרים אם הן ביכורים או לבהמה אם הוא מעשר. ורבי שמעון מתיר: אגידוליהן לבד קאי, דסבר כבר בטלים הם. אבל בתערובת עצמה מודה רבי שמעון. ואין הלכה כרבי שמעון בכולה ממתניתין. מה שאין כן בתרומה: שכל היינים הללו אינן נוהגים בתרומה. ג אוסרין את הגרן: אסור לאכול מתבואה

produce [whereas firstfruits only apply to the seven species, and both *terumah* and *ma'aser sheni* apply], during Temple times and post Temple times, to sharecroppers, tenant farmers, or, [to] *sikrikon*, and robbers. These aforementioned, apply to *terumah* and *ma'aser sheni* but do not apply to firstfruits.

(4) And there are laws that apply to firstfruits which do not apply to *terumah* and *ma'aser [sheni]*. Firstfruits are rendered such, while still connected to the ground and one may declare his whole field firstfruits and [if firstfruits became lost, stolen, or defiled, before reaching the Temple courtyard] he is responsible for them and they require an [accompanying peace-]offering, singing [by the Levites], waving [of the basket by the priest] and spending the night in Jerusalem [this is deduced from the verse: "And you will turn away in the **morning** and go to your tents" (Deuteronomy 16:7), thus any turning, to return to your tents, after a visit to the Temple, may only be in the morning].

(5) *Terumat ma'aser* [the *terumah* given by the Levite to the priest from the tithes that he receives], is similar to firstfruits in two ways and is like *terumah* in two ways: It may be set aside from pure [produce] for defiled [produce] and [may be

רבנו עובדיה מברטנורא

שבגורן עד שיפריש תרומות ומעשרות אבל ביכורים אינן אוסרין. ויש להן שיעור: תרומה יש לה שיעור מדרבנן אחד מחמשים. אבל ביכורים אין להם שיעור אפילו מדרבנן. ונוהגים בכל הפירות: מדרבנן, וביכורים אינן באין אלא משבעת המינין. בפני הבית ושלא בפני הבית: וביכורים אינן אלא בפני הבית בלבד, דכתיב בהו' (שם) והניחו לפי מזבח ה' אלהיך, אם אין מזבח אין ביכורים. ובאריסות ובחכירות וכו': מפורש לעיל בריש פרק קמא. וביכורים אינן באין אלא ממי שהקרקע שלו מן הדין, דכתיב (שמות כג) ביכורי אדמתך. ד נקנים במחבור לקרקע: דכתיב (במדבר יח) ביכורי כל אשר בארצכם, בשעה שהם מחוברים בארצם ביכורים הם, והכי תנן לקמן יורד אדם לתוך שדהו וכו' קושרו בגמי ואומר הרי אלו ביכורים. ועושה אדם כל שדהו ביכורים: דכתיב ביכורי כל, מראשית כל. וטעונים קרבן: נאמר בביכורים שמחה, ושמחת בכל הטוב, ונאמר להלן (דברים כז) וזבחת שלמים ואבלת שם ושמחת, מה להלן שלמים, אף כאן שלמים. ושיר: נאמר כאן בכל הטוב ונאמר להלן (יחזקאל לג) כשיר עגבים יפה קול ומטיב נגן. ותנופה: כתיב הכא, ולקח הכהן הטנא מידך, וכתיב התם, (ויקרא יז) ידיו תביאנה את אשי ה', מה להלן תנופה, אף כאן תנופה. ולינה: שילין בירושלים כל הלילה של אחר היום שהביא הביכורים, דכתיב (דברים טו) ופנית בבוקר והלכת לאהליך, הא כל

set aside] from that which is not nearby, like firstfruits [whereas, *terumah*, since it may only be set aside from nearby, one may not set aside pure produce for defiled, lest they become defiled via contact]. And they render forbidden the [produce on the] threshing floor [i.e., where the Levite took his tithes in ears while the

produce was still standing, once the Levite smooths the pile of *ma'aser*, he may no longer eat from it until he sets aside *terumat ma'aser* (see Melekheth Shlomo and Ridbaz, Yerushalmi Bikurim, 2:3)] and has a prescribed quantity like *terumah*.

(6) An Etrog is like a tree in three ways and like a vegetable in one way. It is like a tree [in that we count its first year from the initial stage of the formation of fruit — **שעת חנטה**] in regard to *orlah*, *rev'a'ai* and *shemittah*. However, it is like a vegetable in one way; In that its harvest season is also its tithing season [and thus if one picked an etrog in the seventh year which had already formed during the sixth year, though this etrog is not considered *shemittah* produce, he would still be exempted from tithes since it was picked during *shemittah*]: These are the words of Rabban Gamliel. Rabbi Eliezer says: It is like a tree regarding all matters [and thus would not be exempted from tithes since it would be considered sixth year produce].

(7) The blood of those walking on two [i.e., humans] is like the blood of animals [regarding which it is stated: “Do not eat it — pour it upon the ground as **water**,” (Deuteronomy 12:24)] in that it [is one of the seven liquids which] renders seeds

רבנו עובדיה מברטנורא

פונת לא יהיו אלא בבוקר. הן ניטלת מן הטהור על הטמא: דהא דאין תרומה ניטלת מן הטהור על הטמא היינו טעמא משום דבעינן מוקף והיישין דלמא לא מוקף דמספתי דלמא נגע הטהור בטמא, והאי טעמא ליבא למימר הכא, דהא נתרמת שלא מן המוקף. **ויש לה שיעור כתרומה**: שהתרומה נתנו בה חכמים שיעור, תרי ממאה. **ו שוה לאילן**: דאולינן בתר חנטה, ומונין לו שלש לערלה משעת חנטה וכן לרבעי, וכן לשביעית. דאם נחנט בששית ונגמר בשביעית מותר ומכל מקום פטור ממעשר דלענין מעשר אולינן בתר לקיטה כדין ירק וכיון דנלקט בשביעית פטור ממעשר. **ז דם מהלכי שתיים**: היינו דם האדם, כמו דם חללין. **להכשיר את הזרעים**: לקבל טומאה, כמו דם בהמה דכתיב ביה

הטהור על הטמא, ושללא מן המקף, בכבורים. ואוסרת את הגרן, ויש לה שיעור, כתרומה: ו אתרוג שוה לאילן בשלשה דרכים, ולירק בדרך אחד. שוה לאילן בערלה וברבעי, ובשביעית. ולירק בדרך אחד, שבשעת לקיטתו עשורו, דברי רבן גמליאל. רבי אליעזר אומר, שוה לאילן בכל דבר: ז דם מהלכי שתיים, שוה לדם בהמה, להכשיר את

[or other foods] susceptible to impurity [by contact]. And [the blood of humans is like that of creeping creatures in that just like] one is not liable [the transgression against consuming blood enumerated in Leviticus 7:26,] for consuming blood of the [eight] creeping creatures [listed in Leviticus 11:29, so too, he is not liable for consuming human blood.

However, where he was warned not to consume of the eight creatures and he drank its blood, he would be liable lashes since its blood is considered as part of its flesh].

(8) A *koy* [כוי — others pronounce this *k'vee*, regarding which there is a doubt, whether it was to be classified as domesticated cattle or wild animal] is like a wild animal in some ways, and in other ways, like cattle. And in some ways, is like both cattle and an animal, and [yet, still] in other ways, is neither like cattle, nor like an animal.

(9) How is it like an animal? [As a stringency] its blood requires covering as [is required of] the blood of an animal. [But since the covering of its blood is only because of doubt] it may not be slaughtered on a Festival [since one may not handle earth to cover something which is doubtful, on a Festival], and if he did slaughter it, he may not cover its blood [on the Festival]. Its fats [are treated stringently and thus] defile as does a carcass of a wild animal, but its defilement is doubtful. And one [does not treat it as a lamb or kid and therefore, he] may not redeem with it [i.e., a *koy*, which is the possible offspring of a he-goat and a doe], the firstborn of a donkey (see Exodus 13:13).

(10) How is it like cattle? Its fats are prohibited [to be consumed] as are the

רבנו עובדיה מברטנורא

(שם יב) על הארץ תשכנו כמים. ודם השרץ: כלומר, ושוה דם מהלכי שנים לדם השרץ שאין חייבין עליו משום דם. ודוקא כשהתרו בו משום דם, אין חייבין על דם השרץ. אבל אם התרו בו משום שרץ, לוקה, שדם השרץ כבשרו הוא. ה' כוי: נחלקו בו חכמי ישראל, יש אומרים שהוא איל הבר, ויש אומרים שהוא תיש הבא על הצביה, ויש אומרים בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בו חכמים אם חיה היא אם בהמה. ט' טעון כיסוי כרם חיה: לחומרא, ואין מברכין על כיסויו כיון דספק הוא. ואין שוחטין אותו ביום טוב: לפי שאסור לכסות אתד מו. ואע"ג דאפר כירה מוכן הוא, מוכן לודאי ואינו מוכן לספק. בטומאת נבילה כחיה: דחלב בהמה טהורה טהור הוא כדילפינן מן וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה (ויקרא ז), ומשום דספק בהמה הוא וחלבו טהור, ספק חיה וחלבו טמא,

[sacrificial] fats of cattle but [since its status is in doubt], one is not liable *karet*. And [since cattle may only be bought with *ma'aser sheni* money if used as a sacrificial peace-offering] one may not purchase it, with *ma'aser sheni* money, to eat in Jerusalem [which because of its doubt may not be offered as a peace-offering]. And it is subject to the [priestly dues] of the shoulder, the cheeks and the stomach. Rabbi Eliezer, exempts, since the burden of proof is on the one who wishes to remove from the other [in this case the priest is removing, the *halachah*

follows Rabbi Eliezer].

(11) How is it is neither like cattle, nor like an animal? It is forbidden as *kilayim* [when crossbred or yoked,] with an animal or with cattle. If one assigned his animals, or his cattle, to his son, [since the *koy* is not included in animals or cattle] he has not assigned his *koy* to him. If he said: May I be a Nazir if this is an animal or; [May I be a nazir] if this be cattle, he is a Nazir [because doubtful prohibitions are treated stringently]. In all other ways it is like an animal and like cattle [i.e.,] it requires slaughtering [to be eaten], like this one and that one. It defiles as carrion and as a limb torn off a living thing, like this one and like that one.

רבנו עובדיה מברטנורא

לפיכך תומאתו ספק. ואין פודין בו פטר חמור: שמא חיה הוא, ורחמנא אמר (שמות לד) ופטר חמור תפדה בשה, והאי ספק שה ספק צבי. ' חלבו אסור כחלב בהמה: כחלב שור וכשב ועז. ואין חייבין עליו כרת: להביא חטאת על שגגתו והוא הדין שאין לוקין עליו. ואינו נלקח בכסף מעשר לאכלו בירושלים: דשמא בהמה הוא, ואין לוקחין בהמה לבשר תאום מכסף מעשר, אלא להקריבה שלמים. וחייב בזרוע ובלחיים ובקיבה: דמרבין להו מקרא דכתב (דברים יח) אם שה, לרבות את הכוי. שהמוציא מחבירו עליו הראיה: דאמר ליה בעל הבהמה לכהן, אייתי ראייה דמין בהמה הוא ושקול. והלכה כר' אליעזר. 'א לא כתב לא את הכוי: אע"פ שכתב לו שניהם, לא היה דעתו אלא על ודאי בהמה או ודאי חיה. ורמב"ם פירש, שאם כתב לו בהמתו לבד לא קנה את הכוי דאמרין ליה אייתי ראייה דבהמה הוא, ואם כתב לו חיתו לבד דאמרין ליה אייתי ראייה דחיה הוא, נראה מדבריו שאם כתב לו שניהן קנה ממה נפשך. אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה: בין שאמר הריני נזיר שזה חיה בין שאמר הריני נזיר שזה בהמה, הרי זה נזיר, דספק איסורא לחומרא, ואפילו אמר הריני נזיר שזה חיה ובהמה או שזה אינו לא חיה ולא בהמה, הרי זה נזיר מספק.